

Sælgerens Ret til Godtgørelse for det Tab, som han lider ved selve Afsavnet af Købesummen. Det er derfor ikke udelukket ved Paragrafens Bestemmelser, at Sælgeren kan have gyldigt Krav paa Erstatning for det Tab, han paa anden Maade har lidt ved Køberens Forsinkelse f. Eks for Udgifter ved et forgæves Leveringsforsøg.

Om Køberens manglende Betalingsevne.

§ 39.

Udkastets § 39 giver for alle Køb en Regel, svarende til den, der i Sølovens § 166 er givet for Salg af Varer, for hvilke der er udstedt Konnossement, nemlig at Sælgeren er berettiget til at holde Varen tilbage eller hindre dens Udlevering til Køberen, naar denne efter Kontraktens Afslutning ved Insolvens er bleven ude af Stand til i rette Tid at opfylde sine Forpligtelser. Mod en Udvidelse til andre Salg af denne Berettigelse for Sælgeren, som Søl. § 166 alene har haft Anledning til at hjemle, for saa vidt angaar Retten til at hindre Udlevering af Varer, der allerede ere sendte fra Leveringsstedet, den saakaldte „Standningsret“, vil der næppe fra nogen Side blive rejst Indsigelse. Ikke blot praktiseres en saadan Regel uden positiv Støtte i gældende Ret i videste Omfang af Sælgere i Handelsforhold overfor Købernes Konkursboer uden Modstand fra Boernes Side, men Regelen er ogsaa stemmende med almindelig evropæisk Ret, jfr. saaledes den tyske borgerlige Lovsbogs § 321, smh. m. den tyske Konkurslov 20. Maj 1898 § 44, Schweiz. Art. 96, Sale of Goods Act Sectt. 41 ff. og 44 ff., den franske Handelslovbogs Artt. 576—578 samt gældende norsk Konkurslov 6. Juni 1863 § 40 og svensk Konkurslov 18. Sept. 1862 § 38.

Medens der saaledes ikke i Almindelighed kan være nogen Tvivl om Regelens Formaalstjenlighed for alle Salg, kan der

rejses Spørgsmaal om, hvorledes den Betingelse: at Køberen er bleven ude af Stand til at opfylde sine Forpligtelser, nærmere skal udformes. Givet er det — hvad ogsaa alle de anførte Lovbestemmelser anerkende —, at denne Betingelse foreligger, naar Køberens Bo efter Salgets Afslutning er taget under Konkursbehandling. Men det er ogsaa almindelig antaget samt hjemlet ved Søl. § 166, at — for Handlendes Vedkommende — Betalingsstandsning og — for alle Skyldneres Vedkommende — det resultatløse Eksekutionsforsøg maa ligestilles med den Køberen overgaaede Konkurserklæring som Bevis for dennes Insolvens. Udkastet bliver imidlertid ikke staaende herved, men medtager, i Lighed med bl. a. den anførte tyske § 321 samt de engelske og franske Lovbestemmelser, ethvert Tilfælde, i hvilket Køberens „Formueforhold ere blevne saaledes forværrede, at han maa antages at ville være ude af Stand til at betale Købesummen, naar den forfalder“.

Mod en saa vidtgaende Regel kan den Indvending ventes fremsat, at den aabner en vis Adgang til Offentliggørelse af selv en solvent Købers Forretningsforhold derigennem, at Sælgeren, som under Paaberaabelse af Insolvens hos Køberen nægter Opfyldelse og derfor sagsøges af Køberen, under denne Retssag kan indkalde Køberens Kontorpersonale, Forretningsvenner og andre som Vidner om hans Forretningsforhold og fordre deres Forklaring herom samt forlange hans Handelsbøger fremlagte etc. Men herimod maa det gøres gældende, at Sælgeren ikke bør gaa tabt af sin Tilbageholdelsesret eller Standningsret overfor en virkelig insolvent Køber, selv om det endnu ikke er kommet til saadanne Yderligheder som Betalingsstandsning eller Eksekution, ligesom ogsaa den fremhævede Fare næppe er af større Betydning, idet Sælgeren efter vore almindelig processuelle Regler ingen Ud-sigt har til at komme nogen Vegne med